

JÄTEALAN STRATEGINEN YHTEISTYÖRYHMÄ (6/2020) KOKOUSMUISTIO

Aika Perjantai 4.12.2020, klo 9:00-11:30

Paikka Skype-kokous

Osallistujat

Titta Berlin	MMM
Lasse Pöyry	KKV
Hanna Salmenperä	SYKE
Anna Vainikainen	Elintarviketeollisuusliitto ry
Ilkka Hippinen	Motiva
Tuulia Innala	Kuntaliitto
J-P Salmi	TYNK
Juha-Heikki Tanskanen	Suomen Pakkausyhdistys ry
Jukka Kero	Kiinteistöliitto
Liisa-Marie Stenbäck	TYNK
Marja Ola	Kaupanliitto
Mervi Sivula	PIRELY
Minna Ojanperä	MTK
Otto Lehtipuu	YTP
Pertti Sundqvist	SLL
Satu Estakari	Jätehuoltoyhdistys ry
Sinikka Koikkalainen	ELY-keskus
Tiina Fiskaali	Teknoliateollisuus
Timo Hämäläinen	KIVO
Margareta Wahlström	VTT
Aaron Vuola	Metsäteollisuus ry
Pekka Vuorinen	Rakennusteollisuus
Merja Tornainen	Ruokavirasto
Ella Särkkä	YM
Sveta Silvennoinen-Hiisku	YM
Merja Saarnilehto	YM
Leena-Kaisa Piekkari	YM
Jouni Nissinen	YM
Taina Nikula	YM
Sirkku Jaakkola	YM
Riitta Levenen	YM (vara-pj.)
Sirje Stén	YM
Anna-Maija Pajukallio	YM (pj.)
Marja-Riitta Korhonen	YM (siht.)

1-2. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Esityslista hyväksyttiin. Puheenjohtaja kertoi, että YM:ssä on otettu Teams käyttöön. Joten tästä eteenpäin kokoukset järjestetään Skypen sijaan Teamsillä.

3. Ajankohtaiset jäte- ja kiertotalousasiat / Anna-Maija Pajukallio ja Riitta Levenen YM

Anna-Maija kertoi kiertotalouden ajankohtaisia asioita, jonka jälkeen Riitta kertoi jätelain muutoksen tilanteesta. Esitykset saatavilla hankeikkunasta.

SUPin merkintävaatimukseen liittyen keskustelussa esiin nousi komission lainsäädäntötyön hitaus. Komissio ei kunnioita direktiivissä säädettyjä määräaikoja ja se aiheuttaa haittaa ja haasteita erityisesti yrityksille, jotka toimivat useassa jäsenmaassa. Asetettujen määräaikojen tulisi koskea myös komissiota. SUP-direktiivin implementoinnin määräaika (3.7.2021) lähestyy nopeasti, ja tilanne tulee olemaan vaikea yrityksille. YM jakoi esiin nousseen huolen. Tässä yhteydessä tiedusteltiin myös jäteveroselvityksen tilannetta. Puheenjohtaja kertoi, että selvityksen valmistumisen jälkeen tilanne ei ole edennyt. YM ja VM tulevat aloittamaan keskustelut jäteverosta lähitulevaisuudessa.

Riitta esitti ajankohtaisia kuulumisia jätelain uudistuksesta. Esitys herätti paljon kysymyksiä mm. siirtymäsäännösten voimaantulosta. Riitta totesi, että siirtymäsäännökset tullaan määrittelemään tarkemmin asetusvalmistelun aikana. Siirtymäaikoihin voi siis vaikuttaa vielä keväällä 2021 tapahtuvan asetusvalmistelun ja lausuntokierroksen aikana. Lisäksi kysyttiin oikeusvarmuusilmoituksen

mahdollisesta laatisesta. Riitta kertoi YM:n ja TEMin keskustelleen komission kanssa asiasta vakiintuneen käytännön mukaisesti epävirallisesti. Komissio ei epävirallisissa keskusteluissa ota suoraan kantaa tapaukseen. Komissio viittasi kuitenkin tuoreeseen EUTI:n ennakkoratkaisuun asiassa C-556/19. Sen perusteella näyttää YM:n ja TEM:n arvion mukaan siltä, että oikeusvarmuusilmoitusta ei tässä tapauksessa tarvita. Oikeusvarmuusilmoituksen tarvetta arvioidaan kuitenkin vielä yhdessä TEM:n kanssa.

Kysyttiin, muuttuiko EoW- ja sivutuotemenettelyjä koskeva ehdotus lausuntojen perusteella. Riitta kertoi kyseisten menettelyjen säilyvän pitkälti lausunnoilla ehdotetun mukaisena, vaikka niitä koskevat pykälät saivatkin runsaasti kriittistä lausuntopalautetta. YM on kuitenkin sitoutunut perustamaan työryhmän seuraamaan sivutuote ja EoW menettelyjä ja arvioimaan tarvetta menettelyjen kehittämiseen. Myös komissio harkitsee harmonisoidun EoW-säädöstyön aloittamista. Riitta vielä totesi, että muovijätteen kerääminen energiajätteen kanssa samaan astiaan, kun kerätty jäte lajitellaan ja muovi toimitetaan hyödynnettäväksi, on jätedirektiivin sallimaa yhteiskeräystä (poikkeaminen erilliskeräysvelvollisuudesta) edellyttäen, että keskitetty lajittelu ei heikennä jätteen laatua eikä vähennä mahdollisuuksia sen kierrätykseen.

4. **Kiertotalousohjelma / Taina Nikula YM**

Taina esitti kiertotalousohjelman sisältöä. Esitys on saatavilla hankeikkunasta. Ryhmässä kommentoitiin mm. että eri maiden erot tulee huomioida ja kiertotaloutta kuvaavien indikaattorien luvut jäsenvaltioiden kesken eivät ole sellaisenaan keskenään vertailukelpoisia. Taina korosti, että tarkoituksena ei ole verrata eri maita, vaan indikaattorit nähdään mm. keinona seurata omien luonnonvarojen kulutusta ja siinä tapahtuvaa muutosta. Indikaattorin valinta on tärkeässä roolissa, "raw material consumption" kertoo kotimaan loppukäytön, eli siinä ei näy tuotteet, jotka viedään maailman markkinoille. Ryhmässä huomioitiin myös, että kaikki teollisuuden alat eivät ole olleet mukana työssä. Taina totesi, että mielellään tehdään yhteistyötä eri sektoreiden kanssa ja viedään kiertotaloutta laajemmin eteenpäin, eli tarkoitus ei ole keskittyä vain mukana oleviin fokusalueisiin. Keskustelussa nousi myös vahvasti esiin tarve lausuntokierroksen tai muun vuoropuhelun järjestämiseksi ohjelmasta.

5. **Tilannetietoa elvytystoimien suunnittelusta / Heikki Sorasahi YM**

Heikki kertoi esityksessään kansallisten elvytystoimien tilanteesta. Keskusteltiin mm. toimialakohtaisista vähähiilisyystiekartoista. Miten teollisuus tässä kohtaa määritetään, ja pitääkö se sisällään palvelualan? Korostettiin, että muutkin ovat tehneet toimialakohtaisia vähähiilisyystiekarttoja. Heikki vastasi, että tässä nyt korostuu prosessiteollisuus, sekä siellä tapahtuvat ratkaisut ja investoinnit. Kuitenkin on pyritty huomioimaan laajasti vähähiilisyystiekarttoja. Tähän kohtaan toivottiin hieman selvennystä. Esiin nousi myös huoli, että tässä täytyy tarkasti katsoa suhdetta muihin rahoitusinstrumentteihin, ettei mikään toimiala putoa eri rahoitusinstrumenttien väliin.

6. **Valtsu: Ruokahävikkitiekartta / Inkeri Riipi LUKE**

Inkeri Riipi LUKEsta esitteli Ruokahävikkitiekarttatyötä. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Ruokahävikkitiekartta hyväksytään oman aikataulunsa mukaan. Koska jätedirektiivi vaatii ruokahävikkitoimenpiteitä jätesuunnitelmaan, Valtsun biohajoavat jätteet osioon nostetaan Ruokahävikkitiekartan teemoja. Käytännössä tämä toteutettaneen niin, että Valtsuun tulee viittauksia Ruokahävikkitiekarttaan.

7. **Yhteistyöryhmän jäsenten ajankohtaiset kuulumiset / ryhmäläiset**

Elintarviketeollisuusliitto ry

- Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen ensimmäisen raportointikauden tulokset on julkistettu:

https://www.motiva.fi/ajankohtaista/tiedotteet/2020/elintarvikeala_vahensi_ruokahavikkia_yli_kolme_miljoonaa_kiloa_materiaalitehokkuuden_sitoumuksella.15746.news

TYNK:

- Litium-ioni akkujen lajittelussa ja hävityksessä on suuria haasteita. Väärin lajitellut akut voivat ylikuumentua ja aiheuttaa tulipaloriskin. Paristojen tuottajayhteisö on tiedottanut asiasta, mutta laajempaa yhteistyötä tiedottamisessa tarvitaan. TYNK peräänkuulutti yhteistyöhalukkuutta sekä ajatuksia ja ideoita tiedotukseen.

YTP:

- 8.12 allekirjoitetaan ja julkaistaan rakentamisen muovien Green deal -sopimus. Mukana mm. Rakennusteollisuus ry, YTP, Kuntaliitto ja YM.

Metsäteollisuus ry:

- 19.11 julkaistiin Metsäteollisuuden vastuullisuussitoumusten väliraportti.
<https://www.metsateollisuus.fi/tiedotteet/metsateollisuus-jatkaa-pitkajanteista-vastuullisuustyotaan-vastuullisuussitoumusten-valiraportti-kuvaa-myonteista-kehitysta/>

ELY-keskukset:

- YLVAn jäteraportoinnissa on ollut puutteita. Valvontaviranomaiset yhteistyössä SYKEN, Tilastokeskuksen ja YM:n kanssa ovat laatineet ohjeistuksen YLVAn jäteraportointiin. Aiheesta on koulutettu valvojia, jotka neuvovat asiassa yrityksiä.
- HAM-ELY: Jätehuollon yhteistyöryhmä on seurannut alueellisen jätesuunnitelman etenemistä. Ryhmän viimeinen kokous on tulossa, jonka jälkeen ryhmä lopettaa työnsä ALSU-työn parissa.

MMM:

- Kansallisen lannoitevalmistelain uudistus on aloitettu. MMM:tä pyydetään myöhemmin esittelemään lakihanketta yhteistyöryhmään.

SYKE:

- SYKE on saanut uuden pääjohtajan, Leif Schulmanin.

8. Muut asiat

Keskusteltiin uuden toimikauden asettamisesta. Uuden toimikauden asettaminen sain vahvaa kannatusta yhteistyöryhmäläisiltä. Nimeämispyynnöt lähetetään vuoden 2021 alussa. Puheenjohtaja totesi, että tulevilla kaudella yhteistyöryhmällä tulee olemaan myös merkittävä rooli kiertotalousohjelman seuraamisessa. Kommentteja yhteistyöryhmän toiminnan suuntaamiseksi ja kehittämiseksi voi lähettää 15.12 saakka marja-riitta.korhonen@ym.fi.

9. Kokouksen päätös